

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610- / 77982
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020

27 Mart 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (8 Adet- 8 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 76 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/24589 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Son dönemlerde art arda gelen deprem haberlerinin sonuncusu 24 Ocak 2020'de Elazığ'dan geldi. 6.8 büyüklüğünde gerçekleşen depremde ilk üç gün içinde yaşamını yitiren insan sayısı 39'a yükseldi. 1000'den fazla insan yaralandı. Birçok ev hasar gördü, en az 30 ev yıkıldı. Depremün üçüncü gününde hala ulaşılamayan köyler var.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve bağlı odası İnşaat Mühendisleri Odası, İstanbul'da 2002 yılında belirlenen 496 alanın dörtte üçünün imara açılarak, üzerine rezidans, iş merkezi ve alışveriş merkezi gibi yapıların inşa edildiğini belirtiyor. TMMOB ve İnşaat Mühendisleri Odası'na göre, İstanbul'da 2019 itibarıyla gerekli kriterleri karşılayan toplanma alanı sayısı sadece 77'dir.

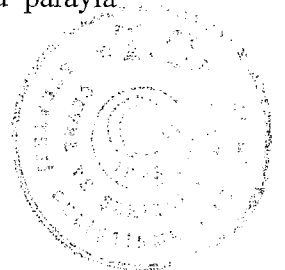
1999 Marmara depreminden sonra 26 Kasım 1999'da çıkarılan 4481 sayılı Kanun ile Ek Gelir, Ek Kurumlar, Ek Emlak ve Ek Motorlu Taşıtlar vergisi getirildi. "Özel İletişim ve Özel İşlem Vergisi" adı altında iki yeni vergi de konuldu. 2003 yılında özel işlem vergisi kaldırıldı ancak özel iletişim vergisi kalıcı hale getirildi.

Toplanan deprem vergisine ne olduğuyla ilgili bugüne kadar kamuoyuyla net bir bilgi paylaşılmamıştır. Bununla birlikte 24 Ocak gecesi Kızılay bağış kampanyası başlatarak insanlardan para toplamak istemiştir. Zaten bu amaç için toplanan vergi varken Kızılay'ın ne amaçla böyle bir şey yaptığı bilinmemektedir. Ayrıca Kızılay'ın depremde etkilenen aileler için yapılan yardımları AKP ilçe başkanına ilettiği ve ilçe başkanının bu yardımları kendi akrabalarına dağıttığı iddia edilmektedir. Bununla birlikte Ergani belediyesinin gönderdiği yardım kamyonları içindekilerin AFAD ve Kızılay'a verileceği söylenmesine rağmen Elazığ Valiliğince engellenmiştir.

1- Bakanlığınız depremle ilgili ne gibi hazırlık çalışmaları yapmaktadır? Hangi ilde, kaç kamu binasında ve konutta depreme karşı güçlendirme çalışmaları yapılmıştır?

2- Türkiye'de kaç adet ve büyüklükte deprem toplanma alanı mevcuttur? İstanbul'da kaç adet toplanma alanı mevcuttur? Bugüne kadar kaç toplanma alanı imara açılmıştır?

3- Deprem vergisi olarak bilinen özel iletişim vergisi ne kadar toplanmıştır? Bu parayla depremle ilgili ne yapılmıştır?

4- Deprem durumlarında kullanılmak için vergi toplanırken Kızılay'ın 24 Ocak günü dayanışma adı altında bağış kampanyası başlatmasına yönelik Bakanlığınız bir inceleme başlatmayı planlıyor mu?

5- Deprem öncesinde birçok bilim insanı tarafından uyarı yapılmasına karşılık herhangi bir önlem alınmamasının sebebi nedir? Uyarıları neye göre değerlendiriyorsunuz?

6- Depremde evleri yıkılan, yaralanan vatandaşlara yönelik ne gibi destek çalışmaları yapılması planlanıyor?

7- Depremde yıkılan evler arasında imar barışından yararlanan kaç ev vardır? Evlerin yıkılmasında yanlış şehir planlaması mevcut mudur?

8- Yapılan yardımların AKP ilçe başkanı tarafından akrabalarına dağıtıldığı iddiası ile ilgili bir inceleme başlatılmış mıdır?

9- Valiliğin Ergani Belediyesi tarafından yapılan yardımı geri çevirmesinin sebepleri incelenmiş midir? Valiliğin bu konudaki açıklaması ne olmuştur?

CEVAPLAR:

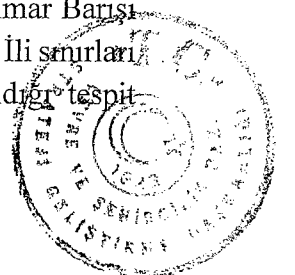
Bakanlığımızca, 2003 yılında yayımlanmış olan genelge gereği, bütün kamu kuruluşlarına binaların depreme karşı rehabilitasyonu için gerekli ödeneklerin birim maliyetleri iletilerek, bu ödeneklerin Bakanlığımız bütçesine aktarılması durumunda depreme karşı inceleme ve gerekiyorsa güçlendirme çalışmalarının yapılacağı bildirilmiştir.

Kamu kurumları tarafından gelen talepler üzerine kurumlara ait binalara yönelik güçlendirme çalışmaları yurt çapında yürütülmüştür. Bu kapsamda Türkiye genelinde bugüne kadar toplam 3174 adet kamu binasında (5,548,390.20 m²) deprem dayanımlarının belirlenmesi ve gerektiğinde güçlendirme projelerinin hazırlanması çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda yapılmış olup, halen yapılmaya devam edilmektedir. Diğer yandan, bazı kamu kurum ve kuruluşları da geçen zaman içerisinde Bakanlığımız dışında kendi bünyelerinde veya valilikler kanalıyla deprem inceleme çalışmalarını yürütmektedirler.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16 ncı maddesine göre 31/12/2017 tarihinden önce ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılmış yapılar/aykırılıklar için Yapı Kayıt Belgesi, yapı sahiplerince e-Devlet sistemi üzerinden başvuruda bulunulması, sorumluluğu kendilerine ait olmak üzere yapıya ilişkin bilgilerin beyan edilmesi suretiyle e-Devlet sistemi üzerinden alındığından yapıların ada, parsel ve adres bilgilerinde hata yapılması söz konusu olabilmektedir.

Beyan esaslı alınan Yapı Kayıt Belgelerinin ilgili idarelere sunulması aşamasında söz konusu yapı/Yapı Kayıt Belgeleri ile ilgili gerekli inceleme ve denetleme işlemleri yapılmakta olup, hatalı beyanla alınan Yapı Kayıt Belgelerinin güncellenmesi mümkün olmaktadır.

Bu kapsamda, Yapı Kayıt Belgesi sorgu sisteminde yapılan sorgulama neticesinde; İmar Barışı kapsamında Elazığ İli sınırları içinde toplam 27220 adet bağımsız bölüm için, Malatya İli sınırları içinde ise 63208 adet bağımsız bölüm için Yapı Kayıt Belgesi başvurusu yapıldığı tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, deprem bölgesinde hasar tespit çalışmaları yapıların adres bilgileri üzerinden yapılmakta ise de, Yapı Kayıt Belgesi alınan yapılar Yapı Kayıt Sistemine ada, parsel bilgisi üzerinden kaydedildiğinden, her iki verinin karşılaştırılarak deprem sebebiyle hasar gören yapılardan hangileri için Yapı Kayıt Belgesi alındığının tespit edilebilmesi hâlihazırda sistemsel olarak mümkün değildir. Bu çerçevede, hâlihazırda denetimden geçmemiş birçok belgedeki ada, parsel ve adres beyanının doğru olduğu varsayımı ile bahse konu yapıların yerinde incelemesi yapılmadan hasar gören yapılar için Yapı Kayıt Belgesi alınıp alınmadığı hususun tespiti mümkün değildir.

Öte yandan, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından inşa edilen tüm binalar yürürlükteki teknik mevzuat ve deprem yönetmeliği standartlarına uygun olarak inşa edilmiş olup, güçlendirme yapılması gereken bina bulunmamaktadır.

Bakanlığımızın talimatıyla, TOKİ depremin olduğu ilk günden itibaren çalışmalara başlamış, Bakanlığın talimatları kapsamında depremde yıkılmış, ağır hasarlı olduğu için yıkılan/yıkılacak olan konut sayısınca hak sahiplerine konut inşa edilecektir. Bu kapsamda hızla proje çalışmaları başlatılmış, çalışmaları tamamlanan konut projelerinin ise ihaleleri gerçekleştirilerek inşa aşamasına geçilmiştir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca cevaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

